

Repertoriul jurisprudenței

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
NILO JÄÄSKINEN
prezentate la 4 septembrie 2014¹

Cauzele conexate C-400/13 și C-408/13

Sophia Marie Nicole Sanders,
reprezentată de Marianne Sanders,
împotriva
David Verhaegen

[cerere de decizie preliminară formulată de Amtsgericht Düsseldorf (Germania)]

și

Barbara Huber
împotriva
Manfred Huber

[cerere de decizie preliminară formulată de Amtsgericht Karlsruhe (Germania)]

„Cooperare judiciară în materie civilă — Competența în materie de obligații de întreținere — Articolul 3 litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 4/2009 — Acțiune formulată împotriva unei persoane care are reședința obișnuită în alt stat membru — Reglementare a unui stat membru care atribuie într-un astfel de caz o competență exclusivă instanței de prim grad de jurisdicție de la sediul instanței de apel regionale în a cărei circumscripție se află reședința obișnuită a părții care domiciliază în acest stat membru — Excluderea unei astfel de concentrări a competențelor”

I – Introducere

1. În prezentele cauze conexate, cererile de decizie preliminară formulate de Amtsgericht Düsseldorf (Tribunalul Districtual din Düsseldorf, Germania) și de Amtsgericht Karlsruhe (Tribunalul Districtual din Karlsruhe, Germania) privesc, în esență, interpretarea articolului 3 literele (a) și (b) din Regulamentul (CE) nr. 4/2009 al Consiliului din 18 decembrie 2008 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor și cooperarea în materie de obligații de întreținere².

2. Literele (a) și (b) ale articolului 3 menționat, printre alte dispoziții ale acestui regulament, reglementează competența *ratione loci* a instanțelor statelor membre³ în materie, desemnând, în mod alternativ, „instanța judecătorească de la locul reședinței obișnuite a pârâtului” sau „instanța judecătorească de la locul reședinței obișnuite a creditorului”, cu precizarea că reclamantul poate alege liber între aceste criterii de competență.

1 — Limba originală: franceza.

2 — JO 2009, L 7, p. 1, și rectificări în JO 2011, L 131, p. 26, în JO 2013, L 8, p. 19, și în JO 2013, L 281, p. 29.

3 — Ținând seama de considerentele (46)-(48) ale Regulamentului nr. 4/2009, trebuie precizat că Irlanda [a se vedea considerentul (46) menționat], Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord [a se vedea Decizia 2009/451/CE a Comisiei din 8 iunie 2009 privind intenția Regatului Unit de acceptare a Regulamentului (CE) nr. 4/2009 (JO L 149, p. 73)], precum și Regatul Danemarcei [Acord între Comunitatea Europeană și Regatul Danemarcei privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie civilă și comercială (JO 2009, L 149, p. 80)] au notificat decizia de a aplica regulamentul.

3. Aceste cauze se înscriu în cadrul a două litigii având ca obiect cereri de pensie de întreținere, pe de o parte, între un copil minor și tatăl său și, pe de altă parte, între o femeie căsătorită și soțul acesteia. Cererile menționate au fost formulate în fața Amtsgericht (instanța districtuală de prim grad de jurisdicție) din fiecare dintre orașele germane în care au reședința obișnuită creditorii obligației de întreținere în discuție. Cu toate acestea, în temeiul unei dispoziții de punere în aplicare a cazurilor prevăzute la articolul 3 literele (a) și (b) din Regulamentul nr. 4/2009 în dreptul german, fiecare dintre aceste instanțe s-a desesizat în favoarea Amtsgericht situat în orașul în care are sediul Oberlandesgericht (instanță de apel regională) în a cărui circumscripție au reședința reclamantele menționate.

4. Astfel, Curtea este invitată să stabilească dacă articolul 3 din regulamentul menționat, care este direct aplicabil în ordinele juridice ale statelor membre, trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări a unui stat membru precum cea în discuție în litigiul principal, care, în materia obligațiilor de întreținere, are ca efect concentrarea competenței judiciare transfrontaliere în favoarea unei instanțe care nu este cea a cărei circumscripție ordinară cuprinde localitatea în care are reședința obișnuită partea care locuiește pe teritoriul național.

5. Deși Regulamentul nr. 4/2009 se aplică de la 18 iunie 2011⁴, Curtea nu a avut încă oportunitatea de a se pronunța cu privire la interpretarea dispozițiilor pe care acesta le conține⁵. Prin urmare, va trebui printre altele să se examineze posibilitatea, chiar necesitatea, de a ține seama de informațiile rezultate din jurisprudența Curții referitoare la alte instrumente aplicabile între statele membre în domeniul competenței judiciare în materie civilă și, dacă aceasta este situația, de a stabili în ce măsură un raționament prin analogie ar fi pertinent pentru interpretarea articolului 3 din Regulamentul nr. 4/2009.

6. Această problemă apare în special având în vedere similitudinile existente între textul articolului respectiv și cel al dispozițiilor privind competența în materia obligațiilor de întreținere care figurează în Convenția din 27 septembrie 1968 privind competența judiciară și executarea hotărârilor judecătorești în materie civilă și comercială⁶ (denumită în continuare „Convenția de la Bruxelles”), precum și în Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială⁷ (denumit în continuare „Regulamentul Bruxelles I”), care se înscrie în continuarea acestei convenții⁸.

II – Cadrul juridic

A – Regulamentul nr. 4/2009

7. Considerentul (3) al Regulamentului nr. 4/2009 face trimitere în mod expres, printre altele instrumente, la Regulamentul Bruxelles I. În considerentul (44) se precizează că acest regulament modifică Regulamentul Bruxelles I „prin înlocuirea dispozițiilor acestuia aplicabile în materie de obligații de întreținere”. În considerentul (15) se adaugă că, „[î]n vederea protejării intereselor creditorilor de obligații de întreținere și pentru a favoriza o bună administrare a justiției în cadrul Uniunii Europene, ar trebui adaptate normele referitoare la competență, astfel cum rezultă din Regulamentul [Bruxelles I] [...] [printre altele în sensul că,] de acum înainte, nu ar mai trebui avută în vedere nicio trimitere la legislația națională [...]”.

4 — A se vedea articolul 76 din regulamentul menționat, completat printr-o declarație a Comunității Europene în această privință (declarație accesibilă la adresa de internet http://www.hcch.net/index_fr.php?act=status.comment&csid=1065&disp=type).

5 — În cauza Nagy (C-442/13), Curtea fusese sesizată de Oberster Gerichtshof (Austria) cu o cerere de interpretare a articolului 12 din Regulamentul nr. 4/2009 cu privire la litispendență, însă acea cauză a fost radiată la 18 iunie 2014 în urma retragerii cererii respective.

6 — JO 1972, L 299, p. 32, Ediție specială, 19/vol. 10, p. 3.

7 — JO 2001, L 12, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 3, p. 74.

8 — A se vedea în special Hotărârea Refcomp (C-543/10, EU:C:2013:62, punctul 18).

8. Articolul 3 literele (a) și (b) din Regulamentul nr. 4/2009 prevede că „[a]re competența de a hotărî în materie de obligații de întreținere în statele membre:

- (a) instanța judecătorească de la locul reședinței obișnuite a pârâtului sau
- (b) instanța judecătorească de la locul reședinței obișnuite a creditorului [...]”.

B – *Dreptul german*

9. Regulamentul nr. 4/2009 a fost pus în aplicare în dreptul german prin Legea din 23 mai 2011 privind recuperarea creanțelor de întreținere în relațiile cu statele străine (Auslandsunterhaltsgesetz, denumită în continuare „AUG”) ⁹.

10. În versiunea aplicabilă la momentul faptelor, articolul 28 alineatul 1 prima teză din această lege, intitulat „Concentrarea competențelor; [...]”, prevede că, „[î]n cazul în care o parte nu are reședința obișnuită pe teritoriul național, decizia cu privire la cereri formulate în materie de obligații de întreținere este luată în cazurile prevăzute la articolul 3 literele (a) și (b) din Regulamentul [nr. 4/2009] exclusiv de către Amtsgericht competent de la sediul Oberlandesgericht în circumscripția căruia își are reședința obișnuită pârâtul sau creditorul”.

III – Litigiile principale, întrebările preliminare și procedura în fața Curții

A – *Cauza Sanders (C-400/13)*

11. La 29 mai 2013, copilul minor Sophia Marie Nicole Sanders, reprezentat de mama sa, a sesizat Amtsgericht cu sediul în Mettmann (Germania), orașul în care se află reședința sa obișnuită, pentru a obține obligarea tatălui său, domnul Verhaegen, care locuiește în Belgia, la plata unei pensii de întreținere.

12. După ascultarea părților, făcând aplicarea articolului 28 alineatul 1 din AUG, Amtsgericht Mettmann a trimis cauza în fața Amtsgericht Düsseldorf (Germania), în calitate de instanță districtuală de prim grad de jurisdicție de la sediul instanței de apel regionale în circumscripția căreia are reședința obișnuită creditorul obligației de întreținere, și anume Oberlandesgericht Düsseldorf.

13. Cu toate acestea, Amtsgericht Düsseldorf a pus la îndoială propria competență teritorială, considerând că, în temeiul articolului 3 litera (b) din Regulamentul nr. 4/2009, instanța competentă ar trebui să fie cea de la locul, dintr-un stat membru, al reședinței obișnuite a reclamantei, în speță Amtsgericht Mettmann. Prin urmare, prin decizia depusă la 16 iulie 2013, Amtsgericht Düsseldorf a suspendat soluționarea cauzei și a adresat Curții următoarea întrebare preliminară:

„Articolul 28 alineatul 1 din [AUG] încalcă articolul 3 literele (a) și (b) din Regulamentul [nr. 4/2009]?”

B – *Cauza Huber (C-408/13)*

14. Doamna Huber a inițiat o procedură în fața Amtsgericht cu sediul în Kehl (Germania), oraș în care are reședința obișnuită, solicitând obligarea soțului său, domnul Huber, care locuiește în Barbados, la plata unei pensii de întreținere în urma separării lor.

9 — BGBl. 2011 I, p. 898.

15. În cadrul unei proceduri prealabile privind acordarea de asistență judiciară, Amtsgericht Kehl a trimis cauza în fața Amtsgericht Karlsruhe (Germania), pentru motivul că aceasta era singura competentă, în temeiul articolului 28 alineatul 1 din AUG, întrucât reședința obișnuită a reclamantei era situată în circumscripția Oberlandesgericht Karlsruhe.

16. Întrucât cele două părți din litigiul principal au exprimat îndoieli cu privire la compatibilitatea articolului 28 menționat cu articolul 3 literele (a) și (b) din Regulamentul nr. 4/2009, prin decizia depusă la 18 iulie 2013, Amtsgericht Karlsruhe a acceptat să suspende judecarea cauzei și să transmită Curții următoarea întrebare preliminară:

„Articolul 28 alineatul 1 prima teză din [AUG], care prevede că, în cazul în care o parte nu are reședința obișnuită pe teritoriul național, decizia cu privire la cereri formulate în materie de obligații de întreținere este luată în cazurile prevăzute la articolul 3 literele (a) și (b) din Regulamentul [nr. 4/2009] exclusiv de către Amtsgericht competent pentru sediul Oberlandesgericht în circumscripția căruia are reședința obișnuită pârâtul sau creditorul, este compatibil cu articolul menționat?”

C – Procedura în fața Curții

17. Prin Ordonanța președintelui Curții din 25 iulie 2013, cauzele C-400/13 și C-408/13 au fost conexe pentru buna desfășurare a procedurii scrise și orale, precum și în vederea pronunțării hotărârii.

18. Au depus observații scrise guvernul german și Comisia Europeană. Nu a fost organizată o ședință de audiere a pledoariilor.

IV – Analiză

A – Cu privire la conținutul prezentelor cereri de decizie preliminară

19. Ținând seama de dificultățile care pot rezulta din modul de redactare a cererilor de decizie preliminară cu care Curtea este sesizată în prezentele cauze, trebuie mai întâi să se stabilească limitele competenței sale în acest cadru, iar ulterior să se precizeze care sunt dispozițiile care trebuie interpretate, atât din perspectiva articolului 3, cât și din perspectiva altor articole din Regulamentul nr. 4/2009.

20. În primul rând, la fel ca guvernul german, preconizăm că întrebările adresate de instanțele de trimitere vor fi reformulate de Curte, în conformitate cu jurisprudența sa, în sensul că obiectul acestora nu ar trebui să fie interpretarea dispozițiilor dreptului german vizate prin întrebările respective și aprecierea dacă ele aduc atingere dreptului Uniunii, întrucât aceasta nu intră în competența sa în cadrul acțiunilor întemeiate pe articolul 267 TFUE¹⁰, ci examinarea articolului 3 din Regulamentul nr. 4/2009 într-un mod prin care să se furnizeze instanțelor naționale toate elementele de interpretare a dreptului Uniunii utile pentru ca acestea să poată soluționa litigiile cu care sunt sesizate¹¹.

10 — Contrar a ceea ce se poate face în cadrul procedurii prevăzute la articolul 258 TFUE. A se vedea în special Hotărârile Stadt Papenburg (C-226/08, EU:C:2010:10, punctul 23), Varzim Sol (C-25/11, EU:C:2012:94, punctul 27) și Križan și alții (C-416/10, EU:C:2013:8, punctul 58).

11 — Hotărârile Rhône-Alpes Huiles și alții (295/82, EU:C:1984:48, punctul 12), Sodiprem și alții (C-37/96 și C-38/96, EU:C:1998:179, punctul 22) și ASM Brescia (C-347/06, EU:C:2008:416, punctele 25 și 26).

21. În al doilea rând, este necesar să se arate că cele două instanțe de trimitere invită Curtea să se pronunțe cu privire la interpretarea atât a literei (a), cât și a literei (b) ale articolului 3 din Regulamentul nr. 4/2009, în condițiile în care articolul 28 alineatul 1 din AUG se aplică „în cazurile prevăzute la articolul 3 *literele (a) și (b)* [din regulamentul menționat]” (sublinierea noastră).

22. Cu toate acestea, Comisia arată că cererile de decizie preliminară sunt în mod vădit inadmisibile în măsura în care privesc articolul 3 litera (a) din acest regulament, întrucât, având în vedere împrejurările litigiilor principale, numai litera (b) a articolului menționat are o legătură cu realitatea sau cu obiectul acestor litigii și este, astfel, pertinentă în speță.

23. Este adevărat că în cele două proceduri principale care sunt pendinte reclamantele sunt creditori ai obligației de întreținere care au ales să sesizeze o instanță situată pe teritoriul german, unde au reședința obișnuită, și că o astfel de situație intră în domeniul de aplicare al articolului 3 litera (b) din Regulamentul nr. 4/2009. În acest context, instanțele de trimitere se întreabă care dintre instanțele germane trebuie considerată, în temeiul acestei dispoziții, competentă *ratione loci* în calitate de instanță judecătorească de la „locul reședinței obișnuite a creditorului”, ca urmare a unor dubii generate de o dispoziție de drept german.

24. În schimb, aplicarea articolului 3 litera (a) din acest regulament, care vizează competența instanței judecătorești de la „locul reședinței obișnuite a pârâtului”, nu ridică, în mod concret, probleme în cadrul prezentelor litigii principale. În consecință, urmând jurisprudența potrivit căreia Curtea nu poate statua asupra unei întrebări preliminare sau a unei părți din aceasta care nu răspunde în mod vădit unei nevoi obiective esențiale pentru soluționarea litigiului aflat pe rolul instanței de trimitere¹², considerăm că răspunsul care va fi dat în cauzele de față ar trebui să se limiteze la interpretarea literei (b) a articolului 3 din Regulamentul nr. 4/2009.

25. Totuși, pentru a proceda la această interpretare, va trebui să se țină seama de sistemul mai general în care se înscrie dispoziția¹³, în special să se arate că literele (a) și (b) ale articolului 3 menționat sunt redactate identic în ceea ce privește expresia care generează întrebări¹⁴ și că aceste litere sunt aplicabile alternativ în aceeași situație, respectiv atunci când cererea privind o obligație de întreținere este formulată cu titlu principal¹⁵.

26. În al treilea rând, se poate observa că, în decizia de trimitere privind cauza Huber (C-408/13), Amtsgericht Karlsruhe evocă posibilitatea ca natura exclusivă a competenței prevăzute la articolul 28 alineatul 1 prima teză din AUG să contravină nu doar articolului 3 din Regulamentul nr. 4/2009, ci și articolelor 4 și 5¹⁶, fără însă a le viza pe acestea din urmă în întrebarea preliminară pe care o adresează. Comisia propune Curții să procedeze la interpretarea articolelor 4 și 5 menționate, pentru situația în care această instanță de trimitere, dincolo de întrebarea pe care a formulat-o, ar dori să se lămurească dacă și concentrarea competențelor în discuție este incompatibilă cu aceste dispoziții.

12 — A se vedea în special Hotărârile *Banchero* (C-387/93, EU:C:1995:439, punctul 18 și urm., și *Mangold* (C-144/04, EU:C:2005:709, punctul 36 și urm.).

13 — În această privință, a se vedea punctul 61 și urm. din prezentele concluzii.

14 — Astfel, expresia „instanța judecătorească de la locul reședinței obișnuite a [...]” figurează atât la litera (a), cât și la litera (b) ale articolului în cauză.

15 — Iar nu ca accesoriu al unei alte acțiuni în justiție, aceste situații fiind reglementate la literele (c) și (d) ale aceluiași articol.

16 — Articolele 4 și 5 menționate se referă la competența întemeiată pe o convenție de alegere a instanței competente și, respectiv, pe înfățișarea voluntară a pârâtului. În cauza *Sanders* (C-400/13), Amtsgericht Düsseldorf nu face, în schimb, nicio mențiune despre aceste articole, cu precizarea că alineatul (3) al articolului 4 prevede că acesta din urmă nu se aplică într-un litigiu care are ca obiect o obligație de întreținere cu privire la un copil mai mic de 18 ani, situație care se regăsește în cauza respectivă.

27. Considerăm că, potrivit jurisprudenței Curții¹⁷, aceasta nu trebuie să se pronunțe cu privire la aspectul menționat, din moment ce Amtsgericht Karlsruhe și-a circumscris întrebarea cu care a sesizat Curtea la definirea domeniului de aplicare al articolului 3 din Regulamentul nr. 4/2009, în timp ce articolele 4 și 5 din acest regulament sunt, desigur, evocate, dar nu fac obiectul acestei întrebări, în lipsa caracterului pertinent pentru a statua asupra propriei sale competențe, potrivit aprecierii efectuate de această instanță¹⁸.

B – Cu privire la concluziile care trebuie trase din comparația cu alte instrumente

28. Întrucât Curtea este chemată să interpreteze Regulamentul nr. 4/2009 pentru prima dată în prezentele cauze, trebuie să ne întrebăm dacă pot fi găsite piste de reflecție sau chiar elemente de răspuns prin analiza unor instrumente conexe. În această privință, trebuie, mai întâi, să se examineze dacă este pertinentă operarea unei comparații cu convenții internaționale sau cu alte regulamente privind competența judiciară în materie civilă, dintre care unele conțin dispoziții care prezintă similitudini reale cu dispozițiile articolului 3 litera (b) din Regulamentul nr. 4/2009 (1). În cazul unui răspuns afirmativ, ar trebui să se stabilească, având în vedere specificul acestui din urmă text, în ce măsură o astfel de comparație permite să se efectueze o interpretare prin analogie și în special să se țină seama de jurisprudența Curții referitoare la aceste instrumente (2).

1. Cu privire la posibilitatea comparației cu alte instrumente

29. Articolul 3 litera (b) din Regulamentul nr. 4/2009 este redactat în termeni asemănători cu cei ai normelor referitoare la „competențe[le] speciale” în materia obligației de întreținere care figurează la articolul 5 punctul 2 din Convenția de la Bruxelles¹⁹ și la articolul 5 punctul 2 din Regulamentul Bruxelles I, care prevăd că instanța competentă în materie este „instanță[a] din locul în care creditorul obligației de întreținere are domiciliul sau reședința obișnuită”²⁰.

30. Chiar dacă obligațiile de întreținere sunt excluse în prezent din domeniul de aplicare al Regulamentului Bruxelles I²¹, jurisprudența Curții în privința dispozițiilor Convenției de la Bruxelles și a celor ale regulamentului menționat rămâne, în opinia noastră, pertinentă pentru examinarea dispozițiilor corespunzătoare ale Regulamentului nr. 4/2009. Astfel, chiar dacă o asemenea abordare analogică va trebui să fie întrucâtva nuanțată, considerăm oportun ca noțiunile care fac obiectul prezentelor cereri de decizie preliminară să fie interpretate în lumina acestei jurisprudențe, pentru motivele expuse în continuare.

17 — A se vedea în special Hotărârile Affish (C-183/95, EU:C:1997:373, punctul 24) și Kaba (C-466/00, EU:C:2003:127, punctul 41).

18 — Pentru a justifica „[n]ecesitatea cererii” de decizie preliminară, aceasta indică, pe de o parte, că „[c]ompatibilitatea articolului 28 alineatul 1 prima teză din AUG cu articolul 3 literele (a) și (b) din Regulamentul [nr. 4/2009] este pertinentă pentru soluționarea litigiului. De aceasta depinde aspectul dacă [...] este competent din punct de vedere teritorial Amtsgericht Karlsruhe sau Amtsgericht Kehl”, iar, pe de altă parte, îndoielele părților, care au solicitat trimiterea preliminară, privesc doar această chestiune.

19 — Astfel cum a fost modificat prin Convenția din 9 octombrie 1978 privind aderarea Regatului Danemarcei, a Irlandei și a Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord.

20 — Modul de redactare a articolului 3 litera (b) din Regulamentul nr. 4/2009 diferă doar prin aceea că referirea alternativă la domiciliul creditorului nu mai figurează în cadrul acestuia (pentru rațiunile acestei modificări, a se vedea nota de subsol 27 din prezentele concluzii) și, în versiunea în limba franceză, prin faptul că noțiunea „tribunal” a fost înlocuită cu cea, mai generală, de „instanță” (a se vedea de asemenea în special versiunile în limbile italiană și română).

21 — Acest regulament s-a substituit Convenției de la Bruxelles, înainte de a fi el însuși modificat prin Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO L 351, p. 1), considerentul (10) și articolul 1 alineatul (2) litera (e) din acesta fiind consecința adoptării normelor speciale cuprinse în Regulamentul nr. 4/2009.

31. În primul rând, legăturile substanțiale care există între Regulamentul Bruxelles I și Regulamentul nr. 4/2009 rezultă cu evidență din lectura acestuia din urmă, întrucât preambulul său le menționează de mai multe ori²², iar la articolul 68 alineatul (1) se prevede expres că acesta înlocuiește dispozițiile Regulamentului Bruxelles I aplicabile în materie de obligații de întreținere.

32. În al doilea rând, în ceea ce privește, mai precis, normele de competență care figurează la articolul 3 din Regulamentul nr. 4/2009, geneza acestei dispoziții confirmă existența unor asemenea legături. Astfel, propunerea inițială a Comisiei pune în evidență necesitatea îmbunătățirii posibilităților oferite deja creditorului obligației de întreținere prin normele de competență cuprinse în Regulamentul Bruxelles I²³. Comunicarea privind comentarii la această propunere²⁴ confirmă că articolul 3 menționat reproduce în esență dispozițiile corespondente ale Regulamentului Bruxelles I²⁵, cărora li s-au adus totuși anumite modificări în scopul înlăturării ambiguităților²⁶, al adaptării acestor dispoziții la particularitățile dreptului familiei²⁷ și al extinderii domeniului lor de aplicare²⁸.

33. Având în vedere aceste elemente, considerăm că poate fi acceptată premisa că dispozițiile acestui din urmă articol trebuie interpretate într-un sens conform cu jurisprudența referitoare la dispozițiile Convenției de la Bruxelles și la cele ale Regulamentului Bruxelles I, cu condiția să fie echivalente²⁹, cu câteva rezerve totuși, care țin de finalitățile proprii ale Regulamentului nr. 4/2009, care vor fi expuse mai jos³⁰.

34. Din considerente de exhaustivitate, este necesar să se examineze dacă ar fi pertinentă efectuarea unei comparații cu alte instrumente decât convenția și regulamentul menționate care sunt de asemenea aplicabile în domeniul competenței judiciare în materie civilă și în special în materia dreptului familiei³¹.

22 — A se vedea în special considerentele (3), (15) și (44).

23 — A se vedea considerentul (10) și punctul 1.2.1 din expunerea de motive a Propunerii de regulament al Consiliului privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor și cooperarea în materie de obligații de întreținere, prezentată de Comisie la 15 decembrie 2005 [COM(2005) 649 final].

24 — Comunicarea Comisiei către Consiliu și Parlamentul European din 12 mai 2006 [COM(2006) 206 final].

25 — Variante ale articolului 3 au fost respinse în cursul lucrărilor pregătitoare ale Regulamentului nr. 4/2009, dar în ceea ce privește literele (a) și (b) ale acestuia versiunea lor inițială a fost adoptată fără modificări, cu precizarea că nu a fost urmat avizul Comitetului Economic și Social European care urmărea inversarea literelor (a) și (b) menționate pentru ca locul reședinței obișnuite a creditorului să devină primul criteriu de competență (JO 2006, C 185, p. 35, în special punctul 4.1).

26 — În comunicarea menționată se subliniază adăugarea unei „precizări importante la litera (d)”.

27 — Având în vedere că Regulamentul Bruxelles I se aplica materiei civile și comerciale în ansamblul său, în comunicare se indică, în privința articolului 3 menționat, că „[viitorul] [R]egulament [nr. 4/2009] abandonează noțiunea de domiciliu și face referire doar la cea de reședință obișnuită; astfel, acest concept este mai bine adaptat la instrumentele aplicabile în dreptul familiei”.

28 — În această comunicare se precizează că normele de competență prevăzute la articolul 3 menționat „se aplică indiferent de locul reședinței obișnuite a părâtului”.

29 — A se vedea în acest sens Béraudo, J.-P., „Fascicule 3022”, *JurisClasseur Europe Traité*, LexisNexis, Paris, 2012, punctul 9, Gascón Inchausti, F., „Le recouvrement des aliments en Europe”, *La justice civile européenne en marche*, sub îndrumarea doamnei M. Douchy-Oudot, Dalloz, Paris, 2012, p. 147 și urm., precum și Devers, A., „Les praticiens et le droit international privé européen de la famille”, *Europe*, 2013, nr. 11, studiul 9, punctele 9 și 19.

30 — A se vedea punctul 37 și urm. din prezentele concluzii.

31 — Având în vedere că Regulamentul nr. 4/2009 intră în această materie, chiar dacă privește, în plus, un aspect financiar [a se vedea considerentul (11) și articolul 1 din regulamentul menționat, precum și punctul 3.1 din Propunerea de regulament COM(2005) 649 final].

35. În ceea ce privește Convenția de la Haga din 23 noiembrie 2007 privind obținerea pensiei de întreținere în străinătate pentru copii și alți membri ai familiei³², considerentul (8) al Regulamentului nr. 4/2009 prevede că este necesar să se țină seama de aceasta în cadrul regulamentului³³. Convenția menționată nu conține norme de competență directă³⁴, însă documentele preparatorii aferente acesteia furnizează o indicație utilă pentru soluționarea aspectelor în discuție în speță, prin aceea că precizează că dispozițiile legate de locul reședinței sau al domiciliului creditorului „rezultă din dorința de a proteja partea (de obicei) cea mai slabă (respectiv creditorul), oferindu-i acesteia un for comod unde să introducă acțiunea, mai precis acolo unde locuiește ea”³⁵.

36. În ceea ce privește regulamentul denumit în mod uzual „Bruxelles II bis”³⁶, este clar că obligațiile de întreținere sunt excluse din domeniul său de aplicare³⁷, ca urmare a existenței unor dispoziții speciale, care figurau, la momentul adoptării sale, în Regulamentul Bruxelles I și figurează, actualmente, în Regulamentul nr. 4/2009. Se poate totuși observa, cu titlu de comparație, că regulile de competență pe care le enunță au ca punct comun desemnarea „instanțel[or unui] stat membru”³⁸, iar nu a „instanț[ei] de la locul”, cum se procedează la articolul 3 litera (b) din Regulamentul nr. 4/2009³⁹.

2. Cu privire la întinderea comparației cu alte instrumente

37. De la bun început, precizăm că, deși interpretarea normelor de competență impuse prin Regulamentul nr. 4/2009 trebuie efectuată, în opinia noastră, în lumina jurisprudenței Curții privind dispozițiile corespondente din Convenția de la Bruxelles și din Regulamentul Bruxelles I, transpunerea principiilor care rezultă din această jurisprudență nu poate fi efectuată mecanic.

32 — Textul respectivei convenții și raportul explicativ aferent acesteia, elaborat de Borrás, A., și de Degeling, J., sunt accesibile la adresa de internet http://www.hcch.net/index_fr.php?act=conventions.text&cid=131. Uniunea a semnat și a aprobat ea însăși această convenție, cu precizarea că statele membre sunt legate prin efectul acestei aprobări [a se vedea Decizia 2011/220/UE a Consiliului din 31 martie 2011 (JO L 93, p. 9) și Decizia 2011/432/UE a Consiliului din 9 iunie 2011 (JO L 192, p. 39), în special considerentul (4) al acestei din urmă decizii].

33 — A se vedea de asemenea considerentul (17) și articolul 8 din Regulamentul nr. 4/2009, știindu-se că lucrările pregătitoare ale acestuia au condus în paralel la negocierea convenției menționate, cu o preocupare pentru „căutarea unor sinergii posibile” între aceste două cadre legislative [a se vedea punctul 1.1.2 din expunerea de motive a Propunerii de regulament COM(2005) 649 final].

34 — Nu a existat consens la capătul unei dezbateri prezentate în raportul explicativ menționat la nota de subsol 32 din prezentele concluzii (a se vedea p. 58-62).

35 — A se vedea p. 44 și urm. din raportul elaborat de Duncan, W., „Către un nou instrument mondial privind obținerea pensiei de întreținere în străinătate pentru copii și alți membri ai familiei”, documentul preliminar nr. 3 din aprilie 2003 (http://www.hcch.net/index_fr.php?act=publications.details&pid=4108&dtid=35), care se referă în această privință la articolul 5 punctul 2 din Convenția de la Bruxelles.

36 — Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului din 27 noiembrie 2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești, de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1347/2000 (JO L 338, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 6, p. 183, denumit în continuare „Regulamentul Bruxelles II bis”).

37 — A se vedea considerentul (11) și articolul 1 alineatul (3) din Regulamentul Bruxelles II bis.

38 — A se vedea articolele 3 și 9-13 din Regulamentul Bruxelles II bis.

39 — Specificul acestei din urmă formulări și implicațiile sale vor cere o expunere mai amplă (a se vedea punctul 54 și urm. din prezentele concluzii).

38. Astfel, o asemenea interpretare prin analogie își găsește limitele având în vedere obiectul specific al Regulamentului nr. 4/2009, care a condus la necesitatea unor adaptări în raport cu normele de competență care figurau în Regulamentul Bruxelles I⁴⁰, chiar dacă, contrar a ceea ce s-a putut arăta în privința Regulamentului Bruxelles II bis⁴¹, Regulamentul nr. 4/2009 privește nu numai materia nepatrimonială, ci și materia patrimonială. Subliniem că domeniul de aplicare al acestui instrument hibrid a fost conceput într-un mod mai larg decât, printre altele, cel al Regulamentului Bruxelles I, atât în plan material⁴², cât și în plan geografic⁴³.

39. În opinia noastră, nu trebuie avute multe ezitări în ceea ce privește transpunerea în speță a principiului, aplicat în mod constant de Curte în privința interpretării dispozițiilor Convenției de la Bruxelles și a celor ale Regulamentului Bruxelles I⁴⁴, potrivit căruia noțiuni precum cele utilizate în Regulamentul nr. 4/2009 trebuie să facă obiectul unei definiții autonome, altfel spus detașată de accepțiunile care prevalează într-un stat membru sau în altul, pentru a se asigura, în măsura posibilului, egalitatea și uniformitatea drepturilor și a obligațiilor care decurg din acest instrument pentru statele membre și pentru persoanele interesate. În această privință, considerentul (11) al Regulamentului nr. 4/2009 precizează că noțiunea „obligație de întreținere” în sensul acestuia „ar trebui interpretată într-un mod autonom”⁴⁵, ceea ce consacră metoda care a fost urmată de Curte în jurisprudența privind articolul 5 punctul 2 din Convenția de la Bruxelles⁴⁶, în care a fost de asemenea admisă în mod expres autonomia noțiunii de creditor al obligației de întreținere⁴⁷. În consecință, considerăm că, pentru a se răspunde la întrebările adresate în prezentele cauze, trebuie să se facă trimitere la sistemul și la obiectivele regulamentului în discuție⁴⁸.

40. În plus, deși nu este indicat în mod expres în preambulul acestui din urmă regulament, considerăm incontestabil faptul că obiectivele generale enunțate în considerentul (15) al Regulamentului Bruxelles I⁴⁹ constituie totodată fundamentul normelor de competență pe care le prevede Regulamentul nr. 4/2009⁵⁰. Cu toate acestea, în speță, interpretarea Curții trebuie ghidată în principal de finalitățile proprii acestuia din urmă, și anume „protej[area] intereselor creditorilor de obligații de întreținere” și favoriza[rea unei] bun[e] administr[ării] a justiției în cadrul Uniunii Europene”⁵¹. Nu trebuie să se omită că preocuparea pentru întărirea protecției intereselor legitime ale tuturor creditorilor de

40 — A se vedea considerentul (15) al Regulamentului nr. 4/2009 și punctul 32 din prezentele concluzii.

41 — A se vedea Concluziile avocatului general Kokott prezentate în cauza A (C-523/07, EU:C:2009:39, punctele 63 și 64), Concluziile avocatului general Sharpston prezentate în cauza Purrucker (C-256/09, EU:C:2010:296, punctul 126), precum și Luarea noastră de poziție în cauza Purrucker (C-296/10, EU:C:2010:578, punctul 95).

42 — În special, noțiunea „instanță judecătorească” în sensul Regulamentului nr. 4/2009 include „autoritățile administrative ale statelor membre competente în aspecte referitoare la obligațiile de întreținere”, cu condiția ca aceste autorități să ofere anumite garanții [a se vedea considerentul (12) și articolul 2 alineatul (2) din acest regulament].

43 — Regulamentul nr. 4/2009 stabilește norme de competență care se întind asupra unor litigii care nu sunt circumscrise teritoriilor statelor membre, de exemplu atunci când reședința obișnuită a pârâtului este situată într-un stat terț, precum în cauza Huber (C-408/13) [a se vedea în special considerentul (15)]. Totuși, în pofida acestei vocații universale, regulamentul reglementează doar competența instanțelor din statele membre.

44 — A se vedea printre altele Concluziile noastre prezentate în cauza Weber (C-438/12, EU:C:2014:43, nota de subsol 48) și Hotărârea Weber (C-438/12, EU:C:2014:212, punctul 40).

45 — De asemenea, în considerentul (11) al Regulamentului Bruxelles I se precizează că, „[i]n cazul persoanelor juridice, domiciliul trebuie să fie definit în mod independent, în vederea ameliorării transparenței normelor comune și a evitării conflictelor de competență” (sublinierea noastră).

46 — A se vedea Hotărârile de Cavel (120/79, EU:C:1980:70, punctul 6 și urm.) și van den Boogaard (C-220/95, EU:C:1997:91, punctul 22 și urm.).

47 — A se vedea Hotărârile Farrell (C-295/95, EU:C:1997:168, punctul 12 și urm.) și Blijdenstein (C-433/01, EU:C:2004:21, punctul 24 și urm.).

48 — Cu privire la Regulamentul Bruxelles I, a se vedea în special Hotărârile Cartier parfums-lunettes și Axa Corporate Solutions assurances (C-1/13, EU:C:2014:109, punctul 32) și Coty Germany (C-360/12, EU:C:2014:1318, punctul 43).

49 — Potrivit considerentului (15) al Regulamentului Bruxelles I, „[i]n interesul administrării armonioase a justiției, este necesar să se reducă la minimum posibilitatea apariției procedurilor concurente și să se evite pronunțarea în două state membre a unor hotărâri ireconciliabile”. Acest principiu este amintit în considerentul (21) al Regulamentului nr. 1215/2012 privind modificarea regulamentului menționat.

50 — A se vedea de asemenea, din perspectiva executării și a recunoașterii hotărârilor, articolul 21 alineatul (2) și articolul 24 litera (c) din Regulamentul nr. 4/2009.

51 — A se vedea considerentul (15) al Regulamentului nr. 4/2009.

obligații de întreținere⁵² a fost în mod efectiv una dintre rațiunile majore pentru care legiuitorul european a decis să scoată obligațiile de întreținere din domeniul de aplicare al Regulamentului Bruxelles I, care privește obligațiile pecuniare în general, și să adopte un instrument special, Regulamentul nr. 4/2009⁵³. Preocuparea respectivă reiese, de altfel, cu claritate din dispozițiile acestuia⁵⁴.

41. În consecință, considerăm că, în cadrul prezentelor cauze, trebuie luată pe cât posibil în considerare jurisprudența anterioară a Curții cu privire la interpretarea dispozițiilor echivalente din Convenția de la Bruxelles și din Regulamentul Bruxelles I, însă cu adaptările eventual impuse de particularitățile Regulamentului nr. 4/2009.

C – Cu privire la interpretarea expresiei „instanța judecătorească de la locul reședinței obișnuite a creditorului” în sensul articolului 3 litera (b) din Regulamentul nr. 4/2009

42. Întrebările preliminare adresate de Amtsgericht Düsseldorf și, respectiv, de Amtsgericht Karlsruhe sunt identice în esență. Ținând seama de clarificările aduse mai sus⁵⁵, ele trebuie înțelese în sensul că urmăresc să se stabilească dacă articolul 3 litera (b) din Regulamentul nr. 4/2009 trebuie interpretat, în opinia noastră în mod autonom⁵⁶, în sensul că ar fi admisibil ca reglementarea unui stat membru, precum cea în discuție în litigiul principal⁵⁷, să prevadă, pentru litigiile transfrontaliere, o concentrare regională a competențelor în fața unei instanțe de prim grad de jurisdicție care nu este în mod necesar identică cu instanța de același grad în circumscripția căreia are reședința obișnuită creditorul, ci a cărei competență teritorială este stabilită în funcție de sediul instanței de apel în circumscripția căreia creditorul are reședința obișnuită.

43. În observațiile lor, guvernul german și Comisia propun în mod concordant să se răspundă că dreptul Uniunii nu se opune unei norme de competență precum cea care rezultă din dispoziția germană în cauză. În schimb, atât în cauza Sanders (C-400/13)⁵⁸, cât și în cauza Huber (C-408/13)⁵⁹, instanțele de trimitere au exprimat un punct de vedere contrar.

52 — Toate tipurile de creditori de obligații de întreținere sunt vizate, indiferent de poziția pe care aceștia o ocupă în raporturile de familie sau în celelalte raporturi care sunt menționate la articolul 1 alineatul (1) din regulamentul menționat, chiar dacă, în practică, dispozițiile acestuia sunt în primul rând susceptibile să protejeze copiii, ca urmare a faptului că majoritatea cererilor privind obligațiile de întreținere îi privesc pe aceștia (a se vedea prin analogie Propunerea de decizie a Consiliului privind încheierea de către Comunitatea Europeană a Protocolului privind legea aplicabilă obligațiilor de întreținere [COM(2009) 81 final, punctul 1]).

53 — A se vedea în special punctul 1.2 din Propunerea de regulament COM(2005) 649 final.

54 — A se vedea în special considerentele 5, 9, 11, 15, 17, 26 și 27, precum și articolul 8.

55 — Punctul 19 și urm. din prezentele concluzii.

56 — Pentru motivele indicate la punctul 39 din prezentele concluzii.

57 — Amintim că articolul 28 alineatul 1 din AUG prevede că, în cazul în care o parte la procedură – indiferent dacă este vorba despre creditorul obligației de întreținere sau despre pârât – locuiește în străinătate, Amtsgericht de la sediul Oberlandesgericht în circumscripția căruia are reședința obișnuită partea care domiciliază în Germania este singura competentă să soluționeze cauza, dacă este cazul în detrimentul Amtsgericht pe care ar trebui să îl sesizeze, în principiu, partea interesată în considerarea locului în care se află această reședință.

58 — Amtsgericht Düsseldorf arată că concentrarea competențelor prevăzută la articolul 28 alineatul 1 din AUG ar avea ca efect privarea solicitanților care locuiesc în Germania de avantajul pe care îl oferă acestora articolul 3 din Regulamentul nr. 4/2009, constând în posibilitatea de a pleda în fața instanței competente de la locul reședinței lor obișnuite. În plus, această instanță respinge opinia susținută de o parte a doctrinei și a jurisprudenței germane potrivit căreia dispoziția în discuție din AUG ar constitui o măsură de organizare judiciară pur națională.

59 — Potrivit Amtsgericht Karlsruhe, articolul 3 literele (a) și (b) din Regulamentul nr. 4/2009 ar reglementa competența, atât internațională, cât și locală, a unei instanțe de a soluționa un litigiu transfrontalier acoperit de acest regulament. În temeiul principiului supremației, statelor membre li s-ar interzice să adopte norme de competență care s-ar îndepărta de la această competență, precum în speță, astfel încât creditorul să piardă posibilitatea de a sesiza „forul său obișnuit”, respectiv cel din orașul în care are reședința obișnuită.

44. Această din urmă abordare pare, în opinia noastră, a fi cea mai întemeiată, pentru motive care țin deopotrivă de finalitatea articolului 3 litera (b) din Regulamentul nr. 4/2009 (1), de modul de redactare a acestei dispoziții și de însăși natura instrumentului în care figurează (2), precum și de sistemul în care se înscrie (3). Toate aceste considerații conduc la o luare de poziție care, în opinia noastră, nu poate fi contracarată în mod valabil de argumentele care au fost avansate în susținerea normei germane în discuție în litigiile principale (4).

1. Cu privire la interpretarea teleologică

45. Guvernul german și Comisia acceptă că articolul 3 litera (b) din Regulamentul nr. 4/2009 are vocația de a reglementa atât competența transfrontalieră a instanțelor din statele membre, cât și competența teritorială în cadrul fiecărui stat membru⁶⁰.

46. Astfel cum am arătat deja⁶¹, unul dintre principalele obiective ale Regulamentului nr. 4/2009, care își găsește aplicarea la articolul 3, este protejarea creditorului obligației de întreținere, care este considerat partea cea mai vulnerabilă într-un raport născut dintr-o obligație de întreținere și în procedura care poate decurge din raportul respectiv⁶². Această considerație a fost evidențiată și de Curte în jurisprudența privind articolul 5 punctul 2 din Convenția de la Bruxelles⁶³.

47. În această privință, considerentele (5) și (9) ale Regulamentului nr. 4/2009 amintesc că una dintre finalitățile adoptării acestuia a fost simplificarea pentru creditori, mai ales în condițiile în care acest lucru nu era permis de Convenția de la Bruxelles și de Regulamentul Bruxelles I, a căilor de obținere a unei pensii de întreținere de care dispun printre altele prin suprimarea *exequatur*-ului pentru hotărârile din acest domeniu, cu condiția ca ele să fie pronunțate cu respectarea anumitor garanții minimale de procedură prevăzute de acest regulament⁶⁴.

48. Potrivit guvernului german și Comisiei, reglementarea germană în discuție în litigiile principale nu ar contraveni articolului 3 litera (b) din Regulamentul nr. 4/2009 și în special funcției acestei dispoziții de protejare a creditorului, pe care o recunosc.

49. Apreciem că acest punct de vedere este discutabil, în principal având în vedere obiectivul complementar vizat de această dispoziție, și anume garantarea unei proximități între creditor și instanța sesizată. Acest dublu scop, de protecție și de proximitate, constituia deja baza normei de competență prevăzute la articolul 5 punctul 2 din Convenția de la Bruxelles⁶⁵, al cărei echivalent este în mod clar articolul 3 litera (b) din Regulamentul nr. 4/2009, și a fost consolidat prin acesta din urmă⁶⁶. Astfel, potrivit expunerii de motive din propunerea Comisiei de adoptare a regulamentului menționat, „[n]orme de competență internațională din Regulamentul Bruxelles I oferă deja

60 — Guvernul german susține însă că această dispoziție nu ar indica direct care este instanța competentă în mod concret să se pronunțe, iar modul său de redactare ar lăsa statelor membre o marjă de apreciere în stabilirea temeiului de competență care este pertinent în funcție de locul reședinței obișnuite a creditorului.

61 — A se vedea punctul 40 din prezentele concluzii.

62 — Chiar dacă regulamentul menționat urmărește și asigurarea unui echilibru între drepturile creditorilor și cele ale debitorilor acestora, cărora li se garantează printre altele un proces echitabil [a se vedea punctul 1.2.3 din Propunerea de regulament COM(2005) 649 final].

63 — În Hotărârea Farrell (EU:C:1997:168, punctul 19) se arată că „*derogarea prevăzută la articolul 5 punctul 2 are ca obiectiv să ofere solicitantului pensii de întreținere, care este considerat partea cea mai slabă într-o astfel de procedură, un temei alternativ de competență. Procedând astfel, autorii convenției au considerat că această finalitate specifică trebuia să prevaleze asupra celei urmărite de regula de la articolul 2 primul paragraf, care este de a proteja părătul, în calitate de parte în general mai slabă ca urmare a faptului că este supus acțiunii reclamantului*” (sublinierea noastră). Acest criteriu al „situației de inferioritate” a fost reluat în Hotărârea Blijdenstein (EU:C:2004:21, punctul 29 și urm.).

64 — A se vedea articolele 22-25 din Regulamentul nr. 4/2009.

65 — A se vedea raportul domnului P. Jenard cu privire la convenția menționată (JO 1979, C 59, p. 1, în special p. 22 și 24 și urm.) (denumit în continuare „Raportul Jenard”), precum și punctul 104 din documentul preliminar privind Convenția de la Haga din 2007, menționat la nota de subsol 35 din prezentele concluzii.

66 — Gallant, E., „Le nouveau droit international privé alimentaire de l’Union: du sur-mesure pour les plaideurs”, *Europe*, 2012, nr. 2, studiul 2, punctul 3 și urm.

creditorului obligației de întreținere *posibilitatea de a acționa în fața unei instanțe apropiate de reședința sa*, dar situația poate fi *îmbunătățită și mai mult*⁶⁷. O asemenea considerație implică în mod concret garanția că creditorul poate pleda fără mari dificultăți materiale legate de deplasare, dar și pe aceea că el poate să își valorifice drepturile în fața instanței care este cel mai bine plasată pentru a cunoaște particularitățile economice locale, în scopul definirii resurselor și a nevoilor creditorului și, în mod corelativ, a capacității debitorului obligației de întreținere de a contribui la acestea din urmă⁶⁸.

50. Considerăm că sistemul armonizat al normelor de competență instituit prin Regulamentul nr. 4/2009 și avantajele care decurg din acesta ar risca să își piardă efectul util, în special din perspectiva securității juridice, dacă s-ar reține în speță de către Curte o interpretare a articolului 3 litera (b) din acest regulament care ar permite ca statele membre să reintroducă la nivel național norme de competență proprii pentru litigiile transfrontaliere, precum cel în discuție în litigiile principale, care rezervă competența instanței de prim grad de jurisdicție de la sediul instanței de apel regionale în circumscripția căreia creditorul are reședința obișnuită chiar în cazul în care această reședință nu este situată în circumscripția ordinară a instanței menționate.

51. Or, în împrejurări precum cele din litigiile principale, este cert că creditorul locuiește efectiv în circumscripția instanței de apel regionale în discuție, însă nu și în circumscripția instanței de prim grad de jurisdicție căreia dispoziția germană în cauză îi atribuie competența teritorială. Astfel, nu există niciun dubiu că, în speță, Amtsgericht Mettmann și Amtsgericht Kehl sunt instanțele locurilor în care creditorii de obligații de întreținere în cauză au reședința obișnuită. Cu alte cuvinte, articolul 28 alineatul 1 prima teză din AUG nu se limitează la a da o definiție națională noțiunii „instanță judecătorească de la locul reședinței obișnuite a creditorului”, în sensul articolului 3 litera (b) din Regulamentul nr. 4/2009, ci constituie mai degrabă o dispoziție prin care se repartizează competențele între instanțele de prim grad de jurisdicție în funcție de localizarea reședinței menționate în circumscripția instanțelor de apel, care nu sunt competente ele însele pentru a soluționa în primă instanță litigiul privind o obligație de întreținere.

52. Un alt obiectiv, mai general, al sistemului armonizat prevăzut de Regulamentul nr. 4/2009, la fel precum cel instituit prin Convenția de la Bruxelles, iar apoi prin Regulamentul Bruxelles I, este acela de a evita pe cât posibil trimiterea la normele de competență din dreptul național⁶⁹. Astfel cum s-a subliniat în rapoartele privind Convenția de la Bruxelles, normele de competență specială pe care aceasta le cuprinde urmăreau să permită ca competența instanțelor din statele vizate să poată fi definită fără a fi necesară trimiterea la legea forului⁷⁰. Această respingere a normelor naționale sau excesive de competență facilitează, în plus, recunoașterea hotărârilor în toate statele membre, fapt care constituie piatra de temelie a sistemului european de cooperare judiciară în materie civilă. Or, printre aceste norme speciale de competență figurează articolul 5 punctul 2 din convenția menționată, aplicabil în materia obligațiilor de întreținere, din care derivă articolul 3 litera (b) din Regulamentul nr. 4/2009.

53. O astfel de excludere a normelor de competență rezultate din dreptul național este confirmată prin modul de redactare a articolului 3 litera (b) din Regulamentul nr. 4/2009, în special dacă acesta este analizat în raport cu formularea altor dispoziții învecinate.

67 — A se vedea punctul 1.2.1 din Propunerea de regulament COM(2005) 649 final (sublinierea noastră).

68 — În fond, Comisia admite că atribuirea competenței teritoriale realizată prin articolul 3 litera (b) din Regulamentul nr. 4/2009 „vizează în esență protejarea părților deosebit de vulnerabile, garantându-le dreptul la o cale de atac efectivă”, și pornește de la premisa că „instanța locală, prin proximitatea în raport cu faptele, este cea mai în măsură să aprecieze în mod corespunzător obiectul litigiului”.

69 — În considerentul (15) al Regulamentului nr. 4/2009 se afirmă chiar că, „de acum înainte, nu ar mai trebui avută în vedere nicio trimitere la legislația națională”.

70 — În raportul profesorului Schlosser privind Convenția din 9 octombrie 1978 privind aderarea Regatului Danemarcei, a Irlandei și a Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord la Convenția de la Bruxelles, precum și la protocolul privind interpretarea acesteia de către Curtea de Justiție (JO 1979, C 59, p. 71 și urm., în special punctul 70) se precizează că prin normele menționate, „în cazul în care [C]onvenția [de la Bruxelles] stabilește nu doar competența internațională, ci și competența teritorială a instanțelor, precum, de exemplu, articolele 5 și 6, numai o anumită instanță din numeroasele instanțe de același grad dintr-un stat este declarată competentă”. A se vedea de asemenea p. 22 din Raportul Jenard sus-menționat.

2. Cu privire la interpretarea literală

54. De la bun început, dorim să subliniem că, în opinia noastră, nu este rezonabil să considerăm, astfel cum sugerează guvernul german, că dacă ar fi urmată orientarea instanțelor de trimitere s-ar ajunge ca expresia „locul” care figurează la articolul 3 litera (b) din Regulamentul nr. 4/2009 să fie interpretată textual, astfel încât creditorul ar trebui să poată să acționeze chiar în orașul în care locuiește, și că, în acest fel, ar trebui să fie disponibilă o instanță „în fiecare loc geografic imaginabil sau în fiecare comună din statul membru”.

55. Este știut, fără îndoială, că organizarea judiciară a statelor membre se întemeiază pe principiul că orice instanță dispune de o circumscripție geografică ce corespunde unei porțiuni din teritoriul național pe întinderea căreia aceasta își exercită atribuțiile și care este susceptibilă să cuprindă mai multe localități, orașe sau comune⁷¹.

56. Expresia menționată trebuie, în opinia noastră, să fie mai degrabă interpretată în sensul că înseamnă pur și simplu că norma de competență în discuție desemnează instanța în a cărei circumscripție ordinară este situată reședința obișnuită a creditorului, fără a fi utilă sau chiar imaginabilă vreo măsură de punere în aplicare în dreptul național⁷².

57. În această privință, amintim că, potrivit articolului 288 TFUE, un regulament de drept al Uniunii are o aplicabilitate generală, este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în fiecare stat membru⁷³. Potrivit unei jurisprudențe clasice, orice măsură națională care urmărește încorporarea sau transpunerea dispozițiilor unui regulament în dreptul intern este exclusă, în lipsa unei competențe legislative a statelor membre. Numai atunci când regulamentul însuși trimite la dispoziții naționale prin care să fie pus în aplicare sau când pentru a se asigura aplicarea sa este necesară adoptarea unor dispoziții mai detaliate la nivel național statele membre sunt ținute să îl completeze prin măsuri naționale⁷⁴. În opinia noastră, articolul 28 alineatul 1 prima teză din AUG depășește ceea ce îi este permis legiuitorului național, întrucât norma de competență prevăzută la articolul 3 litera (b) din Regulamentul nr. 4/2009, care se aplică direct, nu are nevoie de nicio concretizare specială la nivel național.

58. Astfel, formularea articolului 3 litera (b) din Regulamentul nr. 4/2009 este deosebită prin faptul că, vizând „instanța judecătorească de la locul”, ea impune o normă de competență specială care permite identificarea directă a unui tribunal sau a unei curți, fără a fi necesar să se recurgă la dreptul intern al statelor membre⁷⁵. Astfel cum recunoaște Comisia, această dispoziție diferă de cele care se referă nu la o instanță unică, ci, dimpotrivă, la un ansamblu de instanțe ale unui stat membru, precum articolul 6

71 — Cu precizarea că circumscripția geografică a unei instanțe este definită în mod obișnuit prin raportare la diviziunile sau subdiviziunile entităților administrativ-teritoriale.

72 — Este posibil ca circumscripția geografică a unei instanțe să varieze în funcție de natura litigiilor. Astfel, anumite domenii, precum dreptul maritim sau proprietatea intelectuală, pot fi excluse din competența instanțelor mici în favoarea competenței unei instanțe de anvergură mai mare. Acest tip de repartizare a competențelor materiale din care rezultă o concentrare a competențelor teritoriale este însă total diferit de situația în cauză, întrucât dispoziția germană vizată repartizează competența teritorială *pentru litigii care au un obiect similar*, și anume cele referitoare la obligații de întreținere, într-un mod diferit, în funcție de prezența sau de absența unor elemente de extraneitate.

73 — Faptul că normele de competență transfrontaliere aplicabile în statele membre în materie de obligații de întreținere au fost transferate dintr-un instrument interguvernamental, precum Convenția de la Bruxelles, într-un instrument de drept al Uniunii, precum Regulamentul Bruxelles I sau Regulamentul nr. 4/2009, nu a schimbat în mod radical conținutul lor, însă natura juridică a dispozițiilor în discuție a devenit fundamental diferită la nivel național.

74 — A se vedea în special Hotărârile Norddeutsches Vieh- und Fleischkontor (39/70, EU:C:1971:16, punctul 4), Comisia/Italia (39/72, EU:C:1973:13, punctul 3 și urm.) și Variola (34/73, EU:C:1973:101, punctul 3).

75 — A se vedea în special Nord, N., „Présentation du règlement «obligations alimentaires»”, *AJ Famille*, 2011, p. 238, Ferrand, F., „The Council Regulation (EC) No 4/2009 [...]”, în *Latest Developments in EU Private International Law*, sub îndrumarea lui B. Campunzano Diaz și alții, Intersentia, Cambridge, 2011, p. 92, precum și Fongaro, E., „Obligations alimentaires”, *Répertoire de droit communautaire*, Dalloz, Paris, 2013, punctul 19.

din acest regulament⁷⁶ sau articolul 2 alineatul (1) din Regulamentul Bruxelles I⁷⁷. În plus, autorii Regulamentului nr. 4/2009 au optat la articolul 3 literele (a) și (b) pentru o expresie, „de la locul”, care este vădit diferită de expresia „dintr-un stat membru” în care una dintre părți are reședința obișnuită, care a fost reținută, de exemplu, la articolul 4 litera (a).

59. Particularitatea acestei formulări ar trebui să conducă, în opinia noastră, la excluderea transpunerii în speță a poziției adoptate de Curte în Hotărârea Apostolides⁷⁸, potrivit căreia stabilirea instanțelor competente în sensul articolului 22 din Regulamentul Bruxelles I nu restrânge posibilitatea fiecărui stat membru de a-și determina propria organizare judiciară și de a repartiza competențele în cadrul teritoriului său⁷⁹. Astfel, punctul 1 al articolului 22 menționat, care a fost interpretat în acea hotărâre, face trimitere la „*instanțele din statul membru pe teritoriul căruia este situat imobilul*”, în timp ce articolul 3 litera (b) din Regulamentul nr. 4/2009 vizează „*instanța judecătorească de la locul reședinței obișnuite a creditorului*” (sublinierea noastră). Diferența de terminologie permite, în opinia noastră, o interpretare distinctă, chiar opusă, a acestor două dispoziții.

60. În pofida particularității sale, textul articolului 3 litera (b) din Regulamentul nr. 4/2009 nu este totuși novator, întrucât o formulă echivalentă figurează și într-o serie de dispoziții ale Convenției de la Bruxelles și ale Regulamentului Bruxelles I⁸⁰, în cazul cărora, din ceea ce știm, Curtea nu a considerat niciodată că statele membre ar avea facultatea de a schimba domeniul de aplicare prin intermediul unor norme de competență rezultate din dreptul național⁸¹. Prin urmare, nu trebuie, în opinia noastră, să admitem acest lucru în cadrul prezentelor cauze.

3. Cu privire la interpretarea sistematică

61. În conformitate cu abordarea reținută de Curte în special cu privire la alte instrumente referitoare la cooperarea judiciară în materie civilă⁸², interpretarea articolului 3 litera (b) din Regulamentul nr. 4/2009 trebuie efectuată ținând seama de dispozițiile care îl încadrează în acest regulament, întrucât norma de competență pe care o enunță nu este izolată, ci face parte dintr-un ansamblu de norme care sunt complementare unele față de celelalte.

76 — Articolul 6 menționat desemnează, cu titlu de „competență subsidiară”, „*instanțele statului membru al cetățeniei comune a părților*” (sublinierea noastră).

77 — În ceea ce privește articolul 2 din Convenția de la Bruxelles, în Raportul Jenard sus-menționat se precizează că „[p]ărâtul domiciliat într-un stat contractant nu trebuie să fie în mod necesar acționat în fața instanței de la locul domiciliului sau sediului său. Acesta poate fi chemat în judecată în fața tuturor instanțelor statului în care are domiciliul și care sunt competente potrivit legii statului respectiv, [...] convenției de stabilire a competenței generale a instanțelor statului și legii acestui stat prin care se stabilește, la rândul său, competența specială a fiecărei instanțe din statul respectiv” (a se vedea p. 18). Analiza trebuie inversată în aplicarea unei norme de competență cu caracter special precum cea enunțată la articolul 3 litera (b) din Regulamentul nr. 4/2009.

78 — C-420/07, EU:C:2009:271, punctele 48 și 50.

79 — În această privință, Curtea a arătat că articolul 22 menționat, care „cuprinde o listă imperativă și exhaustivă a forurilor cu competență judiciară internațională exclusivă ale statelor membre”, „nu face decât să desemneze statul membru ale cărui instanțe sunt competente *ratione materiae*” (punctul 48 din aceeași hotărâre).

80 — În Regulamentul Bruxelles I, pe lângă articolul 5 punctul 2, privind obligațiile de întreținere, un număr de alte dispoziții vizează „*instanțel[e] de la locul unde*”. A se vedea în special articolul 5 punctul 1 litera (a) în materie contractuală, articolul 5 punctul 3 în materie delictuală și cvasidelictuală, articolul 9 punctul 1 litera (b) și articolul 10 în materie de asigurări, precum și articolul 19 punctele 1 și 2 în materia contractelor individuale de muncă. A se vedea de asemenea Hotărârea Color Drack (C-386/05, EU:C:2007:262, punctul 30).

81 — În Raportul Jenard se precizează că inserarea în Convenția de la Bruxelles a unor norme de competență speciale, precum cea aplicabilă în materie de obligații de întreținere, permite „desemnarea directă a instanței competente, fără a se face referire la normele de competență în vigoare în statul în care ar putea fi situată o astfel de instanță” și „facilitarea punerii în aplicare a convenției”, evitându-se ca statele care o ratifică să adopte măsuri pentru a o adapta la legislația lor internă (a se vedea p. 22).

82 — A se vedea în special jurisprudența citată la nota de subsol 48 din prezentele concluzii.

62. Mai întâi, se poate observa că articolul 3 din acest regulament enunță patru criterii de competență care sunt aplicabile în mod alternativ, fără o ierarhizare, contrar articulării dintre normele de competență generală și normele de competență specială care figurează atât în Convenția de la Bruxelles, cât și în Regulamentul Bruxelles I⁸³. Pe de altă parte, alegerea care îi este oferită reclamantului în special prin literele (a) și (b) ale articolului 3 menționat pare mai neutră decât în celelalte două instrumente, întrucât este indiferent dacă această opțiune este exercitată de creditorul sau de debitorul obligației de întreținere, chiar dacă, în practică, acesta din urmă rămâne mai puțin avantajat prin Regulamentul nr. 4/2009 decât este creditorul⁸⁴.

63. Structura specială a articolului 3 din Regulamentul nr. 4/2009 este, în opinia noastră, foarte instructivă pentru a răspunde la întrebările adresate în prezentele cauze. În această privință, trebuie arătat că literele (a) și (b) ale acestui articol reglementează, ambele, situațiile în care cererea privind o obligație de întreținere este formulată cu titlu principal. În schimb, literele (c) și (d) ale aceluiași articol se aplică în cazul în care o astfel de cerere nu este izolată, ci este „accesorie” unei alte acțiuni referitoare fie la starea persoanelor, fie la răspunderea părintească. Or, numai în acest din urmă caz se prevede expres o trimitere la legea forului pentru a se stabili care este instanța competentă⁸⁵. A *contrario*, nu a fost lăsat, în mod deliberat în opinia noastră, loc pentru normele naționale în cadrul literelor (a) și (b) menționate.

64. Această poziție este consolidată din perspectiva unei comparații cu alte dispoziții ale Regulamentului nr. 4/2009. În special, articolul 71 alineatul (1) prevede că statele membre informează printre altele cu privire la denumirea și coordonatele instanțelor competente în ceea ce privește cererile de încuviințare a executării în conformitate cu articolul 27 alineatul (1) din același regulament⁸⁶. Numai pe acest temei Republica Federală Germania, la fel ca și celelalte state membre, a putut să decidă că, în ceea ce privește teritoriul său, „hotărârile privind [astfel de] cerer[i] [...] se adoptă de către secția pentru dreptul familiei a instanței teritoriale (*Amtsgericht*) din localitatea în care se află o instanță superioară regională (*Oberlandesgericht*) pe raza căreia are reședința obișnuită persoana împotriva căreia a fost introdusă o astfel de cerere sau pe raza căreia se are în vedere executarea hotărârii (concentrarea de competențe) [...]”⁸⁷. În schimb, articolul 3 litera (b) din regulamentul menționat nu deschide o posibilitate similară.

65. Reiese din această analiză efectuată din perspectiva economiei generale a regulamentului în cauză că, prin modul în care a formulat dispoziția menționată, legiuitorul Uniunii a restrâns în mod voluntar latitudinea statelor membre în ceea ce privește stabilirea instanțelor naționale competente în materie de obligații de întreținere.

4. Cu privire la justificările întemeiate pe o concentrare a competențelor

66. Pentru a apăra norma germană în discuție în prezenta cauză, guvernul german și Comisia dezvoltă o argumentație care, în opinia noastră, nu este convingătoare.

83 — Astfel, articolul 2 din Convenția de la Bruxelles și articolul 2 din Regulamentul Bruxelles I impun principiul competenței instanței de la domiciliul pârâtului, în timp ce articolul 5 punctul 2 din fiecare dintre aceste două instrumente prevede norme de competență derogatorii în materie de obligații de întreținere.

84 — Dacă debitorul este reclamant, acesta nu poate să sesizeze, de fapt, decât instanța de la locul unde are reședința obișnuită pârâtul-creditor, întrucât criteriile de competență prevăzute la literele menționate se confundă în acest caz, care, statistic, este mai rar. Cu privire la inegalitatea dintre creditori și debitori, a se vedea Ancel, B., și Muir Watt, H., „Aliments sans frontières – Le règlement CE n° 4/2009 [...]”, *Revue critique de droit international privé*, 2010, p. 457 și urm., în special punctul 9.

85 — Literele (c) și (d) ale articolului 3 din Regulamentul nr. 4/2009 utilizează criteriul „*instanț[ei] judecătore[ști] competent[e] în temeiul legii forului* într-o acțiune privind starea persoanei [sau, respectiv,] răspunderea părintească [...]” (sublinierea noastră). Un sistem de trimitere echivalent figura deja atât la articolul 5 punctul 2 *in fine* din Convenția de la Bruxelles (modificată în acest sens în anul 1978), cât și la articolul 5 punctul 2 *in fine* din Regulamentul Bruxelles I.

86 — Informații similare sunt cerute în cazul căilor de atac formulate împotriva hotărârilor pronunțate cu privire la aceste cereri [a se vedea articolul 32 alineatul (2)].

87 — A se vedea versiunea consolidată a „Informații[or] comunicate de statele membre în conformitate cu articolul 71 din Regulamentul [nr. 4/2009]”, în special p. 13 (http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/pdf/vers_consolide_ro_4.pdf).

67. Din susținerile acestora și din înscrisurile depuse la dosar rezultă că legiuitorul german ar fi estimat că concentrarea competențelor prevăzută la articolul 28 din AUG în materie de obligații de întreținere internațională ar avea un impact pozitiv asupra organizării justiției, întrucât ar permite existența unei instanțe specializate, dotată, prin urmare, cu o experiență mai ridicată în acest tip de contencios, care operează în fiecare regiune a teritoriului german.

68. În cauza Huber (C-408/13), instanța de trimitere indică faptul că, în opinia sa, articolul 28 alineatul 1 din AUG comportă în esență o reglementare a competenței *ratione loci*, chiar dacă legiuitorul german a asociat această dispoziție cu organizarea și cu simplificarea procedurii judiciare. Astfel, sub acoperirea unor astfel de avantaje procedurale, a căror realitate este contestată, de altfel, de această instanță⁸⁸, reglementarea în cauză ar fi susceptibilă să afecteze normele de competență transfrontaliere prevăzute de dreptul Uniunii.

69. Este adevărat că favorizarea unei bune administrări a justiției, în special printr-o regrupare a cauzelor celor mai complexe în competența aceleiași instanțe, corespunde uneia dintre finalitățile Regulamentului nr. 4/2009 care sunt menționate în considerentul (15). Totuși, acest obiectiv trebuie înțeles nu doar în sensul unei organizări judiciare cât mai raționalizate, ci și din perspectiva interesului părții, fie că este vorba despre reclamant sau despre pârât, de a beneficia printre altele de o înlesnire a accesului la justiție și de o previzibilitate a competenței, grație unei legături strânse între instanță și litigiu⁸⁹.

70. În această privință, ar putea fi invocate anumite hotărâri ale Curții referitoare la norme de reglementare a competențelor interne care au fost adoptate de un stat membru, dar există, în opinia noastră, o îndoială serioasă în ceea ce privește posibilitatea transpunerii acestei jurisprudențe în cadrul prezentului domeniu al cooperării judiciare în materie civilă între statele membre.

71. Curtea a statuat deja că, în lipsa unei reglementări a dreptului Uniunii în domeniul vizat, revine ordinii juridice interne a fiecărui stat membru atribuția de a defini numărul gradelor de jurisdicție sau de a stabili modalitățile procedurale și de a desemna instanțele competente pentru soluționarea căilor de atac interne, cu precizarea că astfel de norme care urmăresc un interes general de bună administrare a justiției trebuie să prevaleze asupra intereselor particulare, sub rezerva însă a respectării principiului echivalenței și a principiului efectivității⁹⁰.

72. În temeiul acestor principii, adoptarea de către un stat membru a unor astfel de norme de procedură sau de competență este admisibilă numai în măsura în care, pe de o parte, căile de atac destinate asigurării protecției drepturilor conferite justițiabililor de dreptul Uniunii nu sunt exercitate în condiții mai puțin favorabile decât cele prevăzute pentru căile de atac destinate protecției drepturilor conferite de reglementarea internă și, pe de altă parte, aceste norme nu provoacă justițiabililor inconveniente procedurale de natură să facă excesiv de dificilă exercitarea drepturilor conferite de dreptul Uniunii⁹¹.

88 — Amtsgericht Karlsruhe arată că, contrar obiectivului de simplificare urmărit prin Regulamentul nr. 4/2009, concentrarea competențelor prevăzută la articolul 28 din AUG ar complica obținerea pensiei de întreținere din străinătate ca urmare a faptului că instanța competentă potrivit acestui text riscă să fie mai îndepărtată de reședința obișnuită a creditorului și să nu fie cea care deține cea mai bună cunoaștere asupra situației economice locale.

89 — A se vedea prin analogie considerentul (12) al Regulamentului Bruxelles I, precum și Hotărârea Kainz (C-45/13, EU:C:2014:7, punctul 27 și urm.).

90 — A se vedea, în materie de concurență, de politică agricolă comună și, respectiv, de protecție a consumatorilor, Hotărârea Manfredi și alții (C-295/04-C-298/04, EU:C:2006:461, punctul 62) și Concluziile avocatului general Geelhoed prezentate în cauza respectivă (C-295/04-C-298/04, EU:C:2006:67, punctul 49 și urm.), precum și Hotărârea Agrokonsulting-04 (C-93/12, EU:C:2013:432, punctul 35 și urm.) și Hotărârea Asociación de Consumidores Independientes de Castilla y León (C-413/12, EU:C:2013:800, punctul 38 și urm.).

91 — A se vedea în special Hotărârea Agrokonsulting-04 (EU:C:2013:432, punctul 39 și urm.).

73. Cu toate acestea, suntem de părere că jurisprudența menționată referitoare la autonomia procedurală a statelor membre nu este pertinentă în speță, ținând seama de diferențele notabile care există între contextul în care se înscriu hotărârile în discuție și cel al prezentelor cauze. Astfel, Curtea nu este sesizată, în speță, cu privire la dispoziții procedurale de drept intern ale unui singur stat membru, ci cu privire la interpretarea unor norme de competență care au fost uniformizate între toate statele membre în temeiul cooperării judiciare în materie civilă⁹². În plus, nu este vorba în cauză despre protecția judiciară, la nivel național, a exercitării drepturilor materiale conferite de dreptul Uniunii.

74. În orice caz, în ipoteza în care această jurisprudență ar fi totuși transpusă în împrejurări precum cele din litigiile principale, justificarea întemeiată pe obiectivul unei bune administrări a justiției ar fi limitată de condițiile impuse de Curte, care circumscriu intervenția statelor membre în materie de proceduri judiciare, și anume, printre altele, de a nu face mai puțin favorabilă exercitarea de către justițiabili a drepturilor conferite de dreptul Uniunii. Or, în speță, reglementarea germană are, în opinia noastră, ca efect, în ceea ce privește obligațiile de întreținere transfrontaliere, retragerea atribuțiilor instanței care este în mod normal competentă în considerarea locului reședinței obișnuite a creditorilor, altfel spus în temeiul unei legături strânse între for și litigiu, în timp ce această competență rămâne intactă în ceea ce privește soluționarea unor litigii identice, dar lipsite de elemente de extraneitate.

75. În consecință, considerăm că expresia „instanța judecătorească de la locul reședinței obișnuite a creditorului” trebuie interpretată în sensul că instanța în a cărei circumscripție ordinară se află reședința obișnuită a creditorului obligației de întreținere în cauză este competentă în temeiul articolului 3 litera (b) din Regulamentul nr. 4/2009. Rezultă că nu este compatibilă cu aceste dispoziții o reglementare a unui stat membru precum cea în discuție în litigiul principal, întrucât aceasta este susceptibilă să conducă, pentru situațiile transfrontaliere, la un transfer de competență teritorială în favoarea unei alte instanțe de prim grad de jurisdicție decât cea de care aparține în principiu persoana interesată în considerarea reședinței sale.

V – Concluzie

76. Având în vedere considerațiile care precedă, propunem Curții să răspundă la întrebările preliminare adresate de Amtsgericht Düsseldorf (cauza C-400/13) și, respectiv, de Amtsgericht Karlsruhe (cauza C-408/13) astfel:

„Articolul 3 litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 4/2009 al Consiliului din 18 decembrie 2008 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor și cooperarea în materie de obligații de întreținere trebuie interpretat în sensul că expresia «instanța judecătorească de la locul reședinței obișnuite a creditorului» înseamnă că este competentă teritorial instanța în a cărei circumscripție ordinară se află reședința obișnuită a persoanei interesate, astfel încât nu este compatibilă cu dispoziția menționată o reglementare a unui stat membru precum cea în discuție în litigiul principal, care, în cazul litigiilor transfrontaliere, rezervă o competență exclusivă instanței de prim grad de jurisdicție de la sediul instanței de apel regionale în a cărei circumscripție se află reședința obișnuită a părții care domiciliază în acest stat membru.”

92 — Această diferență reiese cu claritate, în opinia noastră, dintr-o lectură *a contrario* a punctelor 46 și 47 din Hotărârea Asociación de Consumidores Independientes de Castilla y León (EU:C:2013:800).